

Sygn. akt VIII U 598/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia (del.) Magdalena Kimel	

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2021 r. w Gliwicach

sprawy (...) Spółka Akcyjna w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek

na skutek odwołania (...) Spółka Akcyjna w G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 17 grudnia 2019 r. **nr** (...)

17 grudnia 2019 r. **nr** (...)

1. uchyla zaskarżone decyzje i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) sędzia (del.) Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 598/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 17 grudnia 2018r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Z. stwierdził, że C. H. 'th jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) Klub Sportowy (...), podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 1 lipca 2013r. do 1 stycznia 2014r. Równocześnie decyzją tą ZUS ustalił też wysokość podstawy wymiaru składek na powyższe ubezpieczenia oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w wysokościach i za okresy określone w tej decyzji.

Decyzją z dnia 17 grudnia 2018 r. organ rentowy stwierdził, że C. H. jako osoba wykonująca prace u płatnika składek (...) SA nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 lipca 2013 r. do 1 stycznia 2014 r.

Od powyższych decyzji, odwołanie złożył płatnik składek, tj. (...) Klub Sportowy (...).

Z akt organu rentowego wynikało, że powyższe decyzje zostały doręczone wyłącznie płatnikowi składek. Nie została natomiast doręczona osobie, której praw i obowiązków dotyczyła. Organ rentowy wprawdzie przedłożył postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach z 5 czerwca 2020r., w sprawie (...) ustanowieniu dla zainteresowanego, jako osoby nieznanego z miejsca pobytu, kuratora. Z treści tego postanowienia wynika jednak, że kurator ten został ustanowiony w celu zastępowania nieobecnego C. H.'ha w postępowaniu administracyjnym w innych sprawach niż przedmiot rozpoznania w niniejszej sprawie. Mianowicie został on ustanowiony w celu zastąpienia nieobecnego w postępowaniu administracyjnym w sprawie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, wypadkowemu od 1 stycznia 2014r. do 30 czerwca 2015r. oraz podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne za okres od 1 stycznia 2014r. do czerwca 2015r. Zaskarżone decyzje dotyczą natomiast podlegania ubezpieczeniom społecznym i podstawy wymiaru składek za inny okres, bo od 1 lipca 2013r. do 1 stycznia 2014r. Wobec czego zarządzeniem z 20 kwietnia 2021r., Sąd zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. do załączenia dowodu doręczenia zainteresowanemu, w sposób prawidłowy decyzji zaskarżonej w niniejszej sprawie.

Zarządzenie nie zostało wykonane. Natomiast postanowieniem z 15 czerwca 2021r., Sąd odmówił ustanowienia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu C. H.'ha.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. jeżeli decyzja nakładająca na ubezpieczonego zobowiązanie, ustalająca wymiar tego zobowiązania lub obniżająca świadczenie, została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym, sąd uchyla tę decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

Sąd przyjął, że zakres rozpoznania sprawy jest objęty dyspozycją powołanego przepisu. Decyzja ustala wymiar zobowiązań z tytułu umowy zlecenia.

Rażące naruszenie prawa może dotyczyć zarówno prawa procesowego, jak i materialnego. Bezsporne w sprawie jest, że C. H.'h jest stroną postępowania (art. 28 k.p.a.), a postępowanie to toczyło się od początku bez jego udziału z przyczyn leżących po stronie organu rentowego, który nie zawiadomił go skutecznie o żadnej czynności: nie doręczono decyzji o wszczęciu postępowania (art. 61 § 4 k.p.a.), nie zawiadomiono o możliwości składania wniosków dowodowych, strona nie miała możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem i nie doręczono decyzji. Zgodnie z art. 109 § 1 k.p.a. decyzję doręcza się stronom na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Organ rentowy przyznał, że nie zna adresu do doręczeń C. H.'ha. Doręczenie na adres ul. (...) 6m1, (...)-(...) G. było nieprawidłowe. Z danych zawartych na stronach internetowych wynika, że C. H. w dacie wydania decyzji nie mieszkał w Polsce. Zawodnikiem (...) G. był w latach 2013-2015, a w kolejnych latach był zawodnikiem klubu słowackiego.

Podobnie organ rentowy nie wykazał prawidłowego doręczenia zaskarżonych decyzji do rąk kuratora, który faktycznie został ustanowiony do reprezentowania interesów C. H.'ha w innych sprawach niż przedmiot rozstrzygnięcia decyzji zaskarżonych w niniejszej sprawie. Doręczenie decyzji przez organ rentowy ma kluczowe znaczenie, bowiem od tego momentu biegnie dla strony termin do wniesienia odwołania.

Zakończenie postępowania administracyjnego z naruszeniem przepisów proceduralnych o udziale strony, doręczaniu decyzji stanowi podstawę wznowienia tego postępowania (art. 145 k.p.a.), jak również postępowania sądowego – w przypadku rozpoznania sprawy przez sąd (art. 401 pkt 2 k.p.c.). Postępowanie sądowe prowadzone bez udziału C. H.'ha byłoby dotknięte nieważnością.

Zaniechanie zawiadomienia o toczącym się postępowaniu i brak doręczenia decyzji stronie przez organ rentowy z tej przyczyny, że nie można ustalić jej adresu nie uprawnia ZUS do „przerzucenia” obowiązku ustalenia adresu na sąd.

Brak było podstaw do ustanowienia w postępowaniu sądowym kuratora dla strony nieznanej z miejsca pobytu skoro postępowanie administracyjne dotknięte było nieważnością. Należy podkreślić, że sąd orzekający może ustanowić kuratora tylko w postępowaniu sądowym (art. 143 k.p.c). Ustanowienie kuratora niniejszej sprawie nie doprowadziłoby do konwalidowania postępowania administracyjnego które toczyło się przed organem rentowym. Wobec powyższego, Sąd odmówił ustanowienia kuratora dla C. H.'ha.

Przesłanie odwołania jednej ze stron bez doręczenia decyzji wszystkim stronom jest przedwczesne a prowadzenie całego postępowania przed organem rentowym bez udziału strony jest rażącym naruszeniem prawa w rozumieniu art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c.

W związku z powyższym, na podstawie powołanych wyżej przepisów, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalono w oparciu o § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U poz. 1797).

(-) Sędzia del. Magdalena Kimel